

Kadernota 2026 – 2030

Raadsvergadering 3 juli 2025

Inhoud

Inhoud	3
1. Inleiding	4
2. Technische financiële ontwikkelingen	6
2.1. <i>Effecten tussentijdse besluiten en voorjaarsnota</i>	6
2.2. <i>Effect algemene uitkering</i>	7
2.3. <i>Prijsontwikkeling</i>	7
3. Voorjaarsnota Rijk	9
4. Beleidsmatige financiële ontwikkelingen	11
4.1. <i>Wettelijke verplichtingen</i>	12
4.2. <i>Gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden</i>	12
4.3. <i>Autonome ontwikkelingen</i>	13
4.4. <i>Nieuw beleid</i>	14
4.5. <i>Investeringen</i>	15
4.6. <i>Ontwikkeling schuldquote</i>	16
5. Risico's	17
6. Prestatie indicatoren	19
<i>Septemercirculaire</i>	20
<i>Decemercirculaire</i>	20

1. Inleiding

Het begrotingsjaar 2026 is het ravijnjaar, wat wij al enkele jaren op ons af zien komen. Wij hebben al jaren geleden de keus gemaakt om ons tegelijkertijd voor te bereiden op dit begrotingsgat en te knokken voor compensatie voor de gebrekkige financiering van de jeugdzorg, de onterechte opschalingskorting en de achterblijvende groei van het gemeentefonds bij de grote loon- en prijsstijgingen van de afgelopen jaren. Deze keuze heeft zich twee voor twaalf uiteindelijk uitbetaald. Met vereende krachten en grote inzet van zowel de VNG als onze eigen koepelorganisatie M50, is er eindelijk compensatie gekomen. Helaas is deze wel vooral tijdelijk. Doordat wij in De Bilt vorig jaar al een deel van het ravijn met ombuigingen hebben gedicht, is het gat inmiddels wel geslonken naar € 0,5 miljoen in 2026, olopend naar € 0,9 miljoen in 2030.

Het Rijk laat de structurele financiering vanaf 2028 nog over aan onderzoeken en onderhandelingen van toekomstige kabinetten. Daarmee is de samenvatting voor nu: er is verlichting, maar we zijn er nog niet. Het ravijn wordt minder diep en het schuift op.

Wat het college betreft kunnen wij dan ook niet afschalen in het traject van de scenario's en de maatregelen jeugd die wij hebben ingezet bij de begroting 2025. Vanwege de risico's die wij nog lopen, met name in het sociaal domein en de jeugdzorg in het bijzonder, en vanwege de wens om de schuldquote binnen de gestelde norm te willen houden, adviseren wij om door te gaan met het ombuigingstraject. Door door te zetten, creëren we begrotingsruimte om tegenvallers op te vangen en noodzakelijke intensiveringen mogelijk te maken, bijvoorbeeld in het kader van de hervormingsagenda jeugd. Ook weten we nog niet welke gevolgen de val van het kabinet, verkiezingen en een nieuwe formatie voor financiële effecten kunnen hebben. Ten slotte dragen wij hiermee een gezonde financiële basis over aan een nieuwe raad en een nieuw college. Om dit mogelijk te maken hebben wij scenario's uitgewerkt die separaat aan deze kadernota voorliggen.

Deze kadernota investeert ook in de jeugdzorg, om deze meer toekomstbestendig te maken. We willen onze kinderen sneller en collectiever helpen, problemen die horen bij het normale leven niet medicaliseren en de jeugdzorg toegankelijk houden voor de kinderen en jongeren die dit het hardste nodig hebben. In deze kadernota investeren we daarom € 500.000 in het voorveld. Dit komt bovenop de € 250.000 die we bij de Voorjaarsnota 2025 hebben gevraagd om de door de raad vastgestelde maatregelen Jeugd te implementeren. Ondanks dat we zeer voortvarend gebruik maken van de nieuwe wettelijke mogelijkheden van de hervormingsagenda en de nieuwe verordening blijft het risico voor het begrotingsresultaat voor jeugdzorg helaas hoog.

De VNG geeft voor 2028 en verder het advies om budgetneutraal, op basis van historische groei voor de jeugdzorg, de kosten in de begroting op te nemen en daartegenover een stelpost 'Deskundigencommissie Van Ark 2027' op te nemen om die kostenstijging op papier weg te nemen. Wij stellen voor dit advies van de VNG niet over te nemen, omdat wij er dan vanuit zouden gaan dat het advies van deze commissie is om de middelen op te plussen en het Rijk dit ook zal overnemen. Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren vinden wij dat onvoorzichtig. Onze provinciale toezichthouder steunt ons hierin.

Wij realiseren ons dat de bezuinigingen pijnlijke keuzes bevatten. Maar dat ontslaat ons niet van de plicht als overheid richting te geven met de beperkte middelen die we hebben. Wat dit college betreft blijft het noodzakelijk om vol te blijven inzetten op duurzaamheid en klimaat, woningbouw en bestaanszekerheid. Het bouwtempo is opgeschroefd, wij versnellen de aanpak van de gevolgen van klimaatverandering en huurders en kopers worden gestimuleerd en ontlast in het toekomstbestendig maken van hun huizen. Ook onze kwetsbare inwoners blijven we ten volle ondersteunen, want het is de taak van ons gemeentebestuur om hulp te blijven bieden voor de grootste problemen van onze tijd, die onze inwoners iedere dag ervaren.

Leeswijzer

De kadernota is het startpunt van de nieuwe begrotingscyclus 2026. In dit document worden de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2026 ter besluitvorming voorgelegd. De maatregelen in de vorm van scenario's om de voorziene tekorten vanaf 2026 'het ravijnjaar' op te vangen worden in een separaat voorstel aangeboden.

Het startpunt van de kadernota is de meerjarenraming 2026-2029 van de in november 2024 vastgestelde begroting 2025. Na vaststelling van de begroting zijn er door de gemeenteraad een aantal besluiten genomen met financiële doorwerking in de jaren 2026 en verder. Ook zijn er aanpassingen geweest van de algemene uitkering middels de september- en decembercirculaire. Deze vormen samen met de indexering hoofdstuk 2 van de kadernota; technische financiële ontwikkelingen. Bij het opstellen van deze kadernota was de meircirculaire nog niet uitgebracht. Deze is daarom niet verwerkt in de kadernota. Wij zullen u met een separate brief informeren over de gevolgen van deze circulaire voor onze begroting. Wel hebben wij vanwege de hoge impact van de voorjaarsnota Rijk en de afspraken daarin die gemeenten direct raken, een hoofdstuk 3 gewijd aan de verwachte impact daarvan op onze gemeentefinanciën.

Hoofdstuk 4 bevat de beleidsmatige financiële ontwikkelingen. Deze zijn opgedeeld in wettelijke verplichtingen, GR/samenwerkingsverbanden, autonome ontwikkelingen, nieuw beleid, investeringen en schuldquote. Het startsaldo, de technische en beleidsmatige financiële ontwikkelingen leiden gezamenlijk tot het saldo van deze kadernota.

In hoofdstuk 5 benoemen we de wijzigingen in de risico's die we zien ten opzichte van de risico's in de begroting 2025 en de jaarrekening 2024 die betrekking hebben op de begroting 2026 en volgende jaren.

In hoofdstuk 6 worden suggesties gedaan voor (nieuw) op te nemen kengetallen.

Meerjarenperspectief

De in deze kadernota opgenomen mutaties leiden in totaliteit tot het volgende meerjarenperspectief. Hierbij brengen wij de mutaties Jeugd vanuit de Voorjaarsnota van het rijk ten gunste van ons begrotingsresultaat.

	2026	2027	2028	2029	2030
Meerjarenraming begroting 2025	2.646.930	2.728.708	1.832.945	1.723.651	1.723.651
Technische financiële ontwikkelingen (H2)	156.935	-289.470	-383.214	-384.301	-384.300
VJN Rijk - Algemene mutaties (H2)	-878.000	-1.027.000	-980.000	-1.056.000	-1.056.000
Beleidsmatige financiële ontwikkelingen (H3)	1.395.407	755.507	755.507	755.507	755.507
Saldo kadernota - excl. Vjnota jeugd	3.321.272	2.167.745	1.225.238	1.038.857	1.038.858
Vjnota Rijk - mutaties Jeugd (H2)	-1.722.000	-1.645.000	-85.000	-145.000	-145.000
Saldo kadernota - Incl. Vjnota jeugd	1.599.272	522.745	1.140.238	893.857	893.858

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

In de gemeentewet, artikel 189, is opgenomen dat de raad erop toeziet dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Het structurele meerjarenperspectief laat een tekort zien van ca. 0,9 miljoen. Om te komen tot een sluitend meerjarenperspectief worden separaat aan dit voorstel scenario's voorgelegd om tot bezuinigingen te kunnen komen.

Structureel resultaat	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo kadernota	1.599,272	522.745	1.140.238	893.857	893.858
Incidentele lasten	-1.057,739	0	0	0	0
Structureel begrotingsresultaat	541.533	522.745	1.140.238	893.857	893.858

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

2. Technische financiële ontwikkelingen

Bij het opstellen van het meerjarenperspectief voor de kadernota hanteren wij een aantal technische uitgangspunten. Ten eerste verwerken we de structurele effecten van de Voorjaarsnota 2025. Vervolgens worden de meest recente cijfers van de algemene uitkering (september- en decembercirculaire) toegevoegd. Nogmaals merken wij hierbij op dat de meircirculaire niet is verwerkt, die was tijdens het opstellen van deze kadernota nog niet beschikbaar. Daarna worden de budgetten, zowel lasten als baten, aangepast aan het verwachte prijspeil voor 2026. Ook de gehanteerde interne rekenrente is onderdeel van de technische uitgangspunten.

Bovengenoemde effecten tellen totaal op tot het volgende saldo:

Technische financiële ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029	2030
Effect VJN 2025	584.951	167.112	167.112	167.112	167.112
Effect algemene uitkering	-428.016	-456.582	-550.326	-551.413	-551.412
Prijsontwikkeling	0	0	0	0	0
Saldo Technische financiële ontwikkelingen	156.935	-289.470	-383.214	-384.301	-384.300

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

2.1. Effecten tussentijdse besluiten en voorjaarsnota

De voorjaarsnota 2025 bevat structurele en incidentele effecten die ook betrekking hebben op 2026. In onderstaande tabel staan deze effecten die doorwerken in de begroting 2026 en het meerjarenperspectief.

Voorjaarsnota 2025 - structureel	2026	2027	2028	2029	2030
Programma Verkeer en vervoer					
Indexering overeenkomst BIGA	54.000	54.000	54.000	54.000	54.000
Vergoeding voor afvalbakken	-42.000	-42.000	-42.000	-42.000	-42.000
Programma sport, cultuur en recreatie					
Indexering overeenkomst BIGA	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
Programma volksgezondheid en milieu					
Indexering overeenkomst BIGA	26.800	26.800	26.800	26.800	26.800
Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
Beleidsadviseur Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	101.312	101.312	101.312	101.312	101.312
Totaal	167.112	167.112	167.112	167.112	167.112

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Voorjaarsnota 2025 - Incidenteel	2026	2027	2028	2029	2030
Programma Onderwijs					
Onderwijshuisvesting – huren Rembrandtlaan	252.000				
Extra inhuur adviseur onderwijshuisvesting	56.284				
Programma sociaal domein	0				
Jeugdhulp met verblijf	74.555				
Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	0				
Verhuiscoach	35.000				
Totaal	417.839	0	0	0	0

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Voor de toelichting op de structurele en incidentele posten verwijzen we u naar de Voorjaarsnota 2025.

2.2. Effect algemene uitkering

Voor de berekening van de algemene uitkering in de kadernota 2026 - 2030 verwerken wij de effecten van de circulaire tot en met de decembercirculaire 2024. De mutaties zijn verwerkt conform de raadsbrieven die naar aanleiding van de circulaire zijn verstuurd. Een link naar deze brieven is toegevoegd in de bijlagen.

De effecten van de meicirculaire worden indien mogelijk voorafgaand aan de raadsbehandeling van deze kadernota verstrekt via een raadsbrief, afhankelijk van het moment van verschijnen van de meicirculaire.

Ontwikkeling algemene uitkering	2026	2027	2028	2029	2030
Stand meicirculaire 2024 (Begroting 2025)	74.591.158	75.793.096	76.905.228	76.905.228	76.905.229
Stand decembercirculaire 2024	75.156.903	76.234.532	77.428.766	77.428.766	77.428.766
Verschil	-565.745	-441.436	-523.538	-523.538	-523.537
Totaal Taakmutaties / IU/DU/SU	137.729	-15.146	-26.788	-27.875	-27.875
Saldo effect algemene uitkering	-428.016	-456.582	-550.326	-551.413	-551.412

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

¹ IU = integratie uitkering / DU = Decentralisatie uitkering / SU = Specifieke uitkering

2.3. Prijsontwikkeling

Voor de bepaling van de meerjaren saldi zijn de saldi per 1 maart 2025 als basis genomen. Vervolgens zijn de budgetten bijgesteld naar het prijspeil 2026. Voor de verschillende onderdelen van de begroting hanteren we verschillende indexen, die hieronder worden toegelicht.

In totaal leidt dit tot de volgende bijstelling van het meerjarenperspectief:

Prijs ontwikkeling	2026	2027	2028	2029	2030
Aanpassing algemene uitkering naar prijspeil 2026	-2.950.000	-2.950.000	-2.950.000	-2.950.000	-2.950.000
Prijsindex	1.363.215	1.363.215	1.363.215	1.363.215	1.363.215
Loonindex	796.213	796.213	796.213	796.213	796.213
Verbonden partijen (excl. SD)	367.399	367.399	367.399	367.399	367.399
Indexering belastingen en heffingen	-762.876	-762.876	-762.876	-762.876	-762.876
Indexering Sociaal domein	1.186.049	1.186.049	1.186.049	1.186.049	1.186.049
Effect op het begrotingssaldo	0	0	0	0	0

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Aanpassing algemene uitkering naar prijspeil 2026

De Algemene Uitkering wordt op basis van de decembercirculaire aangepast aan het prijspeil van 2026. Dit betekent een toename van ongeveer € 3 miljoen.

Prijsindex

Voor de prijsindex baseren wij ons op de meest recente ramingen van het CPB. Het CPB publiceert jaarlijks vier ramingen. De belangrijkste twee zijn het Centraal Economische Plan (CEP) dat in het voorjaar verschijnt en de Macro Economische Verkenning (MEV) die elk jaar op Prinsjesdag wordt gepubliceerd. Voor de prijsontwikkeling van de budgetten hanteren wij het gemiddelde van de 'Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)' en de 'Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)' uit de 'Kerngegevens tabel raming maart (februari) 2025 (CEP 2025)'. Voor 2026 bedraagt deze 2,55% ([Kerngegevens CEP 2025](#)). Deze indexering hanteert het Rijk ook voor het gemeentefonds. Deze index blijft structureel achter bij de werkelijke prijsstijgingen. Hiervoor worden wij echter niet achteraf gecompenseerd.

Loonindex

De oude Cao was geldig tot en met 31 maart 2025. Er is een akkoord over een nieuwe Cao bereikt op 22 april 2025. Uiteindelijk zijn de partijen overeen gekomen dat gemeenteambtenaren een loonstijging van gemiddeld 6,7% tegemoet zien de komende twee jaar. Die stijging vindt plaats in stappen. Vanaf 1 april 2025 stijgen de lonen als volgt:

- 2025: 1 april 2% en 1 oktober 1,85%

- 2026: 1 januari schaal A min. loon naar € 16 en € 35 in de salarisschalen, per 1 juli 1,25%
- 2027: 1 januari 1,6%

We gaan voor 2026 uit van een stijging van de salarislasten van 3,0%. Dit baseren we op de 'Loonvoet sector overheid %' uit de CEP maart (februari) 2025.

Verbonden partijen (excl. Sociaal domein)

De indexering van de verbonden partijen is gebaseerd op de indexering van de betreffende verbonden partijen voor zover deze bij de totstandkoming van de kadernota bekend zijn. Voor de verbonden partijen waarvan dit nog niet bekend is hanteren we de prijsindex.

Indexering belastingen en heffingen

Voor de verhoging van de OZB-tarieven, de overige gemeentelijke belastingen en de leges gaan we in deze kadernota (exclusief ombuigingen) uit van een jaarlijkse indexatie van de baten op basis van de index van het CPB waar we ook onze prijsontwikkelingen op baseren. Voor de OZB is de basis de totale (geïndexeerde) opbrengst van het voorgaande jaar bij gelijkblijvend areaal. Bij stijgende WOZ-waarden kan dat betekenen dat de tarieven voor de OZB dalen en andersom; er wordt gerekend vanuit de gewenste opbrengst. De tarieven worden verder uitgewerkt in de begroting. De tarieven voor toeristen- en forensenbelasting 2026 worden in de basis verhoogd met de prijsindex; 2,55%.

Voor de tarieven afvalstoffenheffing, de rioolrechten, reinigingsrecht, lijkbezorgingsrechten, omgevingsvergunningen, overige leges en marktgelden hanteren wij het uitgangspunt van kostendekkendheid.

Indexering Sociaal domein (Wmo en Jeugd)

Voor de indexering van de zorgkosten Wmo en Jeugdzorg wordt conform de afgesloten contracten en instructie van het Rijk, de OVA-index gehanteerd. De OVA bestaat uit drie componenten:

- een component voor contractloon; dit is de ontwikkeling van de contractlonen in de markt,
- een component voor incidentele loonontwikkeling in de marktsector, die overeenkomt met onze periodieken,
- een component voor de wijziging van de werkgeverslasten.

De OVA-index, die de afgelopen jaren zonder uitzondering hoger uitviel dan de algemene index, is op dit moment (maart 2025) voor 2026 4,24%. De definitieve index voor 2025 is 5,18% (we hebben voor 2025 gerekend met 4,18%) dus hanteren we voor 2025 nog een correctie van $(5,18 - 4,18 =) 1 \%$. De indexering voor 2026 komt dan uit op 5,24%. In de contracten is afgesproken dat voor de indexeringen de OVA-index van november voorafgaand aan het jaar wordt gehanteerd. Dit betekent dat wij, indien de OVA-index in november 2025 afwijkt van de OVA-index die nu bekend is, in de voorjaarsnota 2026 nog een correctie op de indexering toepassen. Voor de volledigheid moet worden vermeld dat de uitkering van het Rijk niet verhoogd wordt met de OVA-index, maar met de reguliere index. Voor de overige budgetten in het sociaal domein wordt een index van 2,55% gehanteerd.

Rente

Als rente rekenen we met de omslagrente van onze totale leningenportefeuille. Dat percentage is op dit moment 1,5%. Momenteel hebben we nog een aantal langlopende leningen tegen lage rentepercentages. Wanneer we de ambities van de voorgenomen investeringen in deze kadernota waarmaken zullen we, bovenop de gebruikelijke herfinanciering, waarschijnlijk nieuw lang geld moeten aantrekken tegen de nu geldende, hogere tarieven van ca. 3%. Dat heeft een opwaarts effect op de totaal te betalen rente. Daarom actualiseren wij de omslagrente periodiek, ook weer bij de begroting 2026.

3. Voorjaarsnota Rijk

Het kabinet heeft in april 2025 de voorjaarsnota van het Rijk vastgesteld. Daarin zijn een aantal voor de gemeente relevante onderwerpen opgenomen, die wij in onderstaande tabel hebben vertaald naar de lokale situatie. De precieze bedragen zijn pas bekend bij de meicirculaire.

Voorjaarsnota Rijk	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene mutaties	-878.000	-1.027.000	-980.000	-1.056.000	-1.056.000
Mutaties Jeugd	-1.722.000	-1.645.000	495.000	445.000	445.000
Stelpost 'Inkomsten eigen bijdrage Jeugd'			-460.000	-470.000	-470.000
Stelpost 'Besparing trajectduur Jeugd'			-120.000	-120.000	-120.000
Saldo effect algemene uitkering	-2.600.000	-2.672.000	-1.065.000	-1.201.000	-1.201.000

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Algemene mutaties

Demping terugval gemeentefonds in 2026

In de Voorjaarsnota 2025 zijn structurele middelen opgenomen om de terugval van het gemeentefonds in 2026 voor een klein deel te dempen. De terugval van ongeveer € 2,4 miljard wordt in 2026 met € 400 miljoen gedempt, oplopend naar € 424 miljoen in 2030. Dan blijft dus nog ongeveer € 2 miljard 'ravijn' in 2026 en verder over.

Bijstelling accres o.b.v. CEP 2025

In de Voorjaarsnota is het accres geactualiseerd voor de macro-economische cijfers van het Centraal Economisch Plan (CEP) 2025. Dit betekent een toename van € 46 miljoen in 2026 oplopend tot € 121 miljoen in 2030.

Mutaties Jeugd

Hervormingsagenda Jeugd, Aanvullende Post

De bedragen, die bij het Ministerie van Financiën op de Aanvullende Post (AP) voor de Hervormingsagenda Jeugd waren gereserveerd, worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Het gaat om een bedrag van € 356 miljoen in 2026 variërend in hoogte tot € 342 miljoen in 2030.

Tekorten voor rekening rijk

De deskundigencommissie Van Ark adviseerde op 30 januari 2025 om het structurele tekort in de jeugdzorg van € 828 miljoen gelijk te verdelen over Rijk en gemeenten. In de Voorjaarsnota 2025 is voor het gemeentefonds vanaf 2025 structureel € 414 miljoen voor deze verdeling opgenomen.

De deskundigencommissie Van Ark het Rijk heeft ook geadviseerd de helft van de tekorten op de jeugdzorg van 2023 (€ 628 miljoen) en 2024 (€ 828 miljoen) te compenseren. De gemeenten zouden dus voor 2023 en 2024 € 728 miljoen compensatie moeten krijgen, maar deze tekorten zijn niet gecompenseerd in de Voorjaarsnota 2025. Het kabinet heeft toegezegd de komende maanden naar ruimte te zoeken om gemeenten alsnog te compenseren. Daarom heeft het kabinet de VNG gevraagd om de aangekondigde ingebrekestelling op te schorten tot aan de augustus besluitvorming. De VNG rekent er vanwege dat verzoek op dat gemeenten alsnog (zonder procedure) in of kort na augustus voor de tekorten worden gecompenseerd. Het besluit zal meegenomen worden richting prinsjesdag. Als het bedrag er niet komt, zal de VNG overgaan tot een juridische procedure.

Groei-pad maatregelen Hervormingsagenda

Het ingroei-pad van de maatregelen van de Hervormingsagenda wordt voor de jaren 2026 en 2027 verzacht met € 498 miljoen respectievelijk € 447 miljoen. Het kabinet gaat ervan uit dat de maatregelen uit de Hervormingsagenda ingaande 2028 hun beoogde effect zullen hebben.

Nieuw 'financieel arrangement' Jeugdzorg

Vanaf 2028 komt er een nieuw 'financieel arrangement' voor Jeugdzorg. In 2028 komt ook het volgende advies van de deskundigencommissie. Het kabinet en de VNG hebben afgesproken de deskundigencommissie Van Ark te

vragen om vervroegd in het eerste kwartaal van 2027 een uitspraak te doen over de haalbaarheid van het financiële kader vanaf 2028. Onderdeel van de afspraak is dat besluitvorming hierover meeloopt met de voorjaarsbesluitvorming in 2027. Het Kabinet heeft er voor gekozen in afwachting hierop geen extra middelen toe te voegen vanaf 2028. Daarom is er dus nog geen structurele oplossing voor de tekorten jeugd.

Stelposten eigen bijdrage Jeugdzorg, sturen op trajectduur jeugdzorg, indexeren opbrengst Hervormingsagenda

Er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdzorg per 1 januari 2028. De maatregel moet € 260 miljoen opleveren. Daarnaast gaan het Rijk en de gemeenten met de sector afspraken maken over hoe beter te sturen op trajectduur. Deze maatregel moet € 68 miljoen opleveren vanaf 2028. Het Rijk verwacht dat deze maatregelen in totaal € 835 miljoen opleveren. We volgen in deze het VNG advies om de eigen bijdrage Jeugd en de besparing op de trajectduur als baten op te nemen op een stelpost in de begroting 2028 en verder.

De VNG heeft serieuze vraagtekens geplaatst bij de financiële haalbaarheid van de hervormingsagenda. Het doorvoeren van de kortingen vanaf 2028 vergt ingrijpende wijzigingen binnen het stelsel en bijbehorende wetswijzigingen. Denk bijvoorbeeld aan de inperking van de reikwijdte van de jeugdzorg. De inwerkingtreding van het desbetreffende wetsvoorstel is voorzien voor midden 2027. Het zal daarna nog de nodige tijd vergen voordat dit werkelijk (financieel) effect sorteert. Voor de overige initiatieven geldt hetzelfde. Bovendien heeft de VNG daar (nog) niet mee ingestemd.

Indexatie kosten jeugdzorg

Ondanks de aanbeveling door de deskundigencommissie Van Ark wordt er geen indexatie van de kosten voor jeugdzorg toegepast.

Begrotingsadvies VNG 2025

Zoals bovenstaand toegelicht is de huidige stand van zaken ten aanzien van de financiering van de jeugdzorg dat er 3 belangrijke zaken nog openstaan:

1. Compensatie met terugwerkende kracht voor de tekorten jeugdzorg 2023 en 2024,
2. Deskundige commissie Van Ark begin 2027 m.b.t. kosten 2025, 2026 en 2027 en verder,
3. Nieuw financieringsmodel Jeugd vanaf 2029.

Het begrotingsadvies van de VNG richt zich op de uitkomsten van de commissie Van Ark en alleen in kwalitatieve zin op de structurele korting vanaf 2026, omdat de VNG het niet waarschijnlijk acht dat hier op korte termijn in algemene zin nog compensatie voor plaatsvindt. Het advies is:

Maak de begroting van 2026 en 2027 sluitend al dan niet met inzet van reserves

De disbalans in taken en middelen is er nog steeds en dit heeft grote effecten op de taken die we uitvoeren. Het advies is om dit inzichtelijk te maken door het benoemen van de financiële en inhoudelijke consequenties van noodzakelijke bezuinigingen en/of lastenverzwaring, ook van ombuigingen die eerder zijn ingezet.

Met deze kadernota en de bezuinigingsvoorstellen volgen wij dit advies, met uitzondering van het ophogen van de kosten voor Jeugdzorg 2028 en 2029 en deze middels een stelpost 'deskundigencommissie Van Ark 2027' budgetneutraal te maken. Wij zijn het eens met de toezichthouder dat het voor nu nog te onzeker is om op mogelijke uitkomsten van de nieuwe deskundigencommissie Van Ark (2027) vooruit te lopen.

Wij kiezen ervoor om, de ingezette koers voort te zetten, door te blijven inzetten op de maatregelen voor het terugdringen van het aantal kinderen dat gebruik maakt van jeugdzorg en zo de kosten niet verder te laten stijgen.

4. Beleidsmatige financiële ontwikkelingen

In dit hoofdstuk komen de nieuwe voorstellen aan bod die wij als college aan u voorleggen. Hierbij maken wij inzichtelijk in welke mate er mogelijkheid is af te wijken van de voorstellen die wij doen. De ontwikkelingen variëren van wettelijke verplichtingen tot beleidskeuzes.

Beleidsmatige financiële ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029	2030
1. Wettelijke verplichtingen	114.755	114.755	114.755	114.755	114.755
2. Gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden	717.020	717.020	717.020	717.020	717.020
3. Autonome ontwikkelingen	-83.268	-83.268	-83.268	-83.268	-83.268
4. Nieuw beleid	646.900	7.000	7.000	7.000	7.000
5. Afschrijvingen investeringen	0	0	0	0	0
Saldo Beleidsmatige financiële ontwikkelingen	1.395.407	755.507	755.507	755.507	755.507

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Op programma niveau geeft dit het volgende beeld.

Beleidsmatige financiële ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029	2030
Bestuur en burgerzaken	16.900	7.000	7.000	7.000	7.000
Veiligheid	81.000	81.000	81.000	81.000	81.000
Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0
Economie	0	0	0	0	0
Onderwijs	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie	30.000	0	0	0	0
Sociaal domein	1.233.200	733.200	733.200	733.200	733.200
Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	38.487	38.487	38.487	38.487	38.487
Overzichten	-4.180	-104.180	-104.180	-104.180	-104.180
Saldo Beleidsmatige financiële ontwikkelingen	1.395.407	755.507	755.507	755.507	755.507

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

4.1. Wettelijke verplichtingen

Wij zien de volgende wettelijke verplichtingen.

	2026	2027	2028	2029	2030
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
1 fte handhavingsjurist VTH	114.755	114.755	114.755	114.755	114.755
Totaal	114.755	114.755	114.755	114.755	114.755

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Handhavingsjurist vergunningen, toezicht en handhaving

Door het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie Utrecht zijn we onder 'actief toezicht' gesteld. Wij werken aan de uitvoering van een verbeterplan, waarvan het inzichtelijk maken van de benodigde en beschikbare financiële en personele middelen onderdeel uitmaakt. Wij hebben op 29 april 2025 een Uitvoeringsprogramma 2025 vastgesteld, waaruit blijkt dat 3 fte benodigd is voor de uitvoering van onze handhavingstaken. Op dit moment is echter 1,89 fte beschikbaar, waardoor wij niet aan onze wettelijke verplichtingen kunnen voldoen. We vragen daarom 1 fte formatieplaats aan voor een handhavingsjurist. In de VJnota is 1fte beleidsmedewerker toegevoegd.

4.2. Gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden

Bij gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden worden in gezamenlijkheid besluiten genomen, waarbij wij als gemeente één van de deelnemende partijen zijn. Door deze besluiten krijgen wij te maken met wijzigingen in onze begroting. In de volgende gevallen is de stijging hoger dan onze eigen indexatie voor lonen en prijzen, voor zover niet opgenomen in de voorjaarsnota.

	2026	2027	2028	2029	2030
Veiligheid					
VRU	81.000	81.000	81.000	81.000	81.000
Sociaal domein					
Regionale samenwerking ZOU (salarislasten)	90.200	90.200	90.200	90.200	90.200
RDWI kadernota	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Overzichten					
BGHU: Toename door uitbreiding formatie.	45.820	45.820	45.820	45.820	45.820
Totaal	717.020	717.020	717.020	717.020	717.020

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Veiligheid

Bijdrage veiligheidsregio Utrecht (VRU)

De wijzigingen in de ijkpuntscores en de reguliere loon- en prijsaanpassing voor de VRU zorgen er voor dat de gemeentelijke bijdrage voor 2026 stijgt t.o.v. wat er in de gemeentelijke begroting is opgenomen met € 81.000.

Sociaal domein

Regionale samenwerking ZOU (salarislasten)

De salariskosten van de medewerkers in dienst van de centrumgemeente Utrechtse Heuvelrug zijn tot 2025 voorlopig geraamd. Vanaf 2025 gaan we uit van de werkelijke kosten.

RDWI kadernota

De aanpassingen vanuit de RDWI kadernota 2026 leiden tot € 725.000 hogere lasten. Het betreft een stijging van de kosten op de BUIG-uitkering. Daarnaast is er aan de batenkant een technische correctie doorgevoerd wat leidt tot hogere baten € 225.000. Per saldo verhogen we de BUIG-begroting met € 500.000.

Overzichten

BGHU: Toename meer dan indexering door uitbreiding formatie.

Op basis van het verbeterplan acht BghU het noodzakelijk om de formatie met 8 fte uit te breiden. Daardoor is de stijging van de bijdrage hoger dan de indexering. De totale stijging is € 58.000, maar een deel wordt verrekend via de afvalstoffenheffing (€ 5.800) en rioolheffing (€ 6.830).

4.3. Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen hebben veelal te maken met indexeringen van met name lonen die voorkomen uit Cao wijzigingen. Wij hebben hier geen invloed op.

	2026	2027	2028	2029	2030
Sociaal domein					
Begroting Mens	143.000	143.000	143.000	143.000	143.000
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
Herziening erfpachtovereenkomst Bospark Bilthoven	-76.268	-76.268	-76.268	-76.268	-76.268
Overzichten					
Stelpost loonontwikkeling	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Totaal	-83.268	-83.268	-83.268	-83.268	-83.268

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Sociaal domein

Begroting MENS

De medewerkers, in dienst bij MENS, vallen onder de Cao Welzijn uitgezonderd de medewerkers van het CJG. Zij vallen onder de Cao Jeugdzorg. De stijging van de loonkosten van MENS gebaseerd op de beide Cao's loopt niet synchroon met onze indexatie. Wij hebben alle verbonden partijen en samenwerkingsverbanden opgeroepen een bezuiniging van 3% te realiseren in onze zienswijze op hun kadernota's vorig jaar. Aan stichting MENS is de opdracht gegeven om de Cao-stijging op te vangen binnen de eigen begroting, er vanuit gaande dat deze 3% zou zijn. De loonstijging is echter hoger uitgevallen dan de verwachte 3% wat tot een extra bezuinigingsopgave van € 143.000 zou leiden. We adviseren om de bezuiniging niet verder op te hogen dan de taakstelling van 3% wat betekent dat de bijdrage in de begroting met € 143.000 moet worden opgehoogd.

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Herziening erfpachtovereenkomst Bospark Bilthoven

Op 31 december 2025 loopt de huidige erfpachtovereenkomst voor Bospark De Biltse Duinen af. Het college heeft besloten een nieuwe erfpachtovereenkomst te sluiten, waarbij de erfpacht is aangepast naar de huidige marktomstandigheden. Dat levert ons een structureel voordeel op van € 76.268.

Overzichten

Stelpost loonontwikkeling

In de kadernota van 2025 is rekening gehouden met een loonstijging voor 2025 van 4,4%. De Cao liep tot 31 maart 2025 waarbij de laatste verhoging op 1 oktober 2024 heeft plaatsgevonden. Inmiddels ligt er een nieuw Cao bod (periode 1-4-2025 t/m 31-3-2027) voor aan de VNG leden voor instemming. De totale loonstijging vanuit de looptijd van de Cao is 6,7%. De opbouw van de stijging is als volgt over de jaren:

- 2025: 1 april 2% en 1 oktober 1,85%
- 2026: 1 januari schaal A min. loon naar € 16 en € 35 in de salarisschalen, per 1 juli 1,25%
- 2027: 1 januari 1,6%

Vanuit de begroting 2025 is 4,4% loonstijging meerjarig doorgerekend. De nieuwe Cao stijging komt uit op 3,85% waarmee onze indexering 0,55% te hoog is geraamd. Op basis van een loonsom in 2025 van € 27 miljoen schatten we een structureel voordeel van afgerond € 150.000. De daadwerkelijke doorrekening van de personeelsbegroting zal bij het opstellen van de begroting 2026 plaatsvinden.

4.4. Nieuw beleid

	2026	2027	2028	2029	2030
Bestuur en burgerzaken					
Gemeenteraadsverkiezingen	9.900				
Raadscommunicatie	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Sport. Cultuur en recreatie	0				
Gebiedssamenwerking Noorderpark	30.000				
Sociaal domein	0				
Versterken outreachend werken (FTE)	170.000				
Onttrekking uit de bestemmingsreserve doorbraakbudget	-170.000				
Investeren voorveld jeugd	500.000				
Overzichten	0				
Actualisatie duurzaam meerjarenonderhoudsplan en beheerplan Gemeentelijk vastgoed, onderzoekskosten	100.000				
Totaal	646.900	7.000	7.000	7.000	7.000

Baten en voordelen worden met een 'min' teken gepresenteerd.

Bestuur en burgerzaken

Gemeenteraadsverkiezingen

In 2026 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Daarvoor willen wij de volgende kosten begroten:

- Opkomstbevordering (zoals campagne voor jongeren), poster en flyers plus opmaak (1.000)
- Informatie en formatieproces/coalitieonderhandelingen, m.n. formateur (1.000)
- Verkiezingspagina/spread (lokale kranten: papieren versie en opmaakkosten, advertenties (1.500)
- Integriteitsonderzoek wethouders extern (3.000)
- Afscheid gemeenteraad (700)
- Installatie nieuwe gemeenteraad (700)
- Inwerkprogramma gemeenteraad met opleiding en trainingen (van voorzitters, integriteit, financiën – waar mogelijk intern) (2.000)

Raadscommunicatie

Vanaf november heeft de gemeenteraad een eigen raadscommunicatie adviseur. Er is budget nodig om offline en online te communiceren. Dit budget staat niet in de Begroting. Het gaat om:

- Informeren inwoners over besluitvormingsproces en actuele onderwerpen plus bevorderen participatie. Inwoners worden gewezen op de vergaderstukken en besluitvorming in het raadsinformatiesysteem (RIS), de mogelijkheid om aanwezig te zijn bij de vergaderingen en de live-uitzending in het RIS.
- Activiteiten om inwoners te betrekken bij de politiek: maatschappelijke initiatieven stimuleren en ophalen, meer inwoners bereiken.
- Voorafgaand aan de Begrotingsraad publiceren van een Begrotingsspecial.
- Communicatie over de mens achter de politiek, profileren raadswerk.

Sport, cultuur en recreatie

Gebiedssamenwerking Noorderpark

Op het Noorderpark komen meerdere opgaven af en deze regionale samenwerking wordt de paraplu om tot een ontwikkelperspectief en uitvoering te komen. Met deze uitvoering en het ontwikkelperspectief wordt bijgedragen aan meerder doelen uit de Omgevingsvisie. Deze regionale samenwerking vraagt een bijdrage van alle partijen om op basis van gelijkwaardigheid samen op te trekken. Het doel is om een ontwikkelperspectief voor de lange termijn te maken met gebiedspartijen en om projecten op de korte en middellange termijn gezamenlijk uit te voeren. Hiervoor wordt de inhuur van een gezamenlijke projectleider en ruimtelijk ontwerper voorgesteld. Deelnemende gemeenten/waterschappen is gevraagd ieder € 30.000 bij te dragen. De provincie wil € 150.000 bijdragen (Totaalbudget: 300.000). Voor onze gemeente is dit een gunstige verdeelsleutel, omdat wij het meeste grondgebied hebben binnen de samenwerking. Momenteel is er al een zeer groot bedrag beschikbaar vanuit verschillende programma's dat in het Noorderpark ingezet kan worden. Gezamenlijk moet bepaald worden waar dit gaat gebeuren. Tijdens dit proces kunnen wij sturen op onze gemeentelijke doelen.

Sociaal domein

Versterken outreachend werken en onttrekking uit de bestemmingsreserve doorbraakbudget

Voor het versterken van het outreachend werken willen wij de bestemmingsreserve doorbraakbudget inzetten. Outreachend werken is een methode van sociaal werk waarbij professionals actief mensen opzoeken en benaderen in hun eigen leefomgeving, in plaats van dat mensen naar de hulpverlening komen. Met de beschikbaarheid van deze incidentele middelen kunnen we extra Fte inzetten die op een laagdrempelige manier inwoners bereiken en gaan ondersteunen en hiermee de drempels verlagen naar zorg en ondersteuning als dit nodig is. We zetten hierbij in op inwoners die niet naar de laagdrempelige loketten komen maar die wel ondersteuning nodig hebben.

Investeren voorveld jeugd

Bij behandeling van de Begroting 2025 is door de raad het pakket maatregelen jeugd vastgesteld. Voor de bekostiging van de versterking van het voorveld is aangegeven d.m.v. maatschappelijke business case dat de dekking gevonden zou worden in het budget ambulante jeugdzorg. Voor 2026 geldt dat de kosten voor de baten uitgaan. Kostenbesparing is alleen realistisch na bepaalde investeringen.

Voor 2026 is er incidenteel budget nodig voor de bekostiging van versterking van het voorveld.

4.5. Investerings

Voor de komende jaren zijn er diverse investeringen voorzien. Veelal betreffen dit vervangingsinvesteringen die meerjarig gepland staan. In de bijlage is het investeringsoverzicht weergegeven en de afschrijvingslasten voor de komende jaren. De meeste van deze investeringen zijn al opgenomen in de meerjarenraming van de begroting 2025 en daarmee zijn de kapitaallasten voorzien. Bovendien vloeien ze voort uit door uw raad vastgesteld beleid, met name uit beheerplannen of onderhoudsplannen. Ook die investeringen waar uw raad recentelijk een besluit over heeft genomen zijn opgenomen.

Voor de komende jaren verwachten we ook nieuwe investeringen waar uw raad nog geen besluit over heeft genomen. Dit betreft:

- Brandweerpost De Bilt/aanpassing gemeentewerf
- Rotondes spoorzone en busstation
- Spoorzone
- Het gemeentehuis
- Majeur project
- Bilthoven Noord verkeersplan/Parkeren centrum

De planning en besluitvorming over deze investeringen moeten we mede in het licht van de ontwikkeling van onze schuldquote bezien. Wij zullen keuzes moeten maken in het gemeentebrede investeringsprogramma als we binnen de door de raad gestelde normen willen blijven op het gebied van de netto schuldquote (100%), zoals opgenomen in de Financiële Verordening en het coalitieakkoord. Niet alles zal mogelijk zijn binnen de gestelde

bandbreedtes. Doordat wij sinds de begroting 2025 10 jaar vooruit kunnen kijken hebben wij beter inzichtelijk gemaakt wat onze ambities betekenen voor onze schuldpositie op langere termijn. Zo kan een meer integrale afweging worden gemaakt over de investeringen.

Om te komen tot een voorstel voor de investeringen voor de komende 10 jaar, hebben wij met uw raad een aantal uitgangspunten afgesproken:

- Netto schuldquote mag niet hoger worden dan 100%
- We maken voor investeringen, met name in het fysieke domein, zoveel mogelijk gebruik van cofinanciering en subsidies. Hierdoor hoeven we minder te lenen.
- Investeringen in extra infrastructuur zijn opgevoerd op basis van gemiddeld 50% financiering. We realiseren deze alleen als er sprake is van cofinanciering.
- We maken een realistische investeringsplanning die in lijn is met onze uitvoeringscapaciteit en niet alleen is gebaseerd op de inhoudelijke wens. We zien dat we jaarlijks lang niet alle gewenste investeringen halen. Dit sluit ook aan bij het in de bezuinigingen genoemd uitgangspunt.

Op basis van de door uw raad vastgestelde uitgangspunten leggen wij u bij de begroting 2026 een aangepaste investeringsplanning voor.

De actualistie van de kapitaallasten zullen worden doorgerekend bij de begroting 2026.

4.6. Ontwikkeling schuldquote

De netto schuldquote is de verhouding tussen de netto schuld van de gemeente ten opzichte van de totale baten (ex reserves). De gemeentelijke begroting heeft een totaal aan baten van ongeveer € 131 miljoen. We stellen voor het overzicht dat de overlopende activa en passiva in hoogte ongeveer gelijk blijven. Dat betekent dat de Netto schuld (langlopende geldleningen + kortlopende leningen/schulden) niet meer dan € 131 miljoen mag worden. (Dan is de schuldquote 100%).

Wanneer we over de periode 2025-2029 de geplande € 72,5 miljoen investeren en we rekening houden met het positieve saldo vanuit de minimale variant van de scenario's dan hebben we in 2029 een schuldquote van 92,1%. Dit is zonder de te verwachte nieuwe investeringen zoals opgenomen in paragraaf 4.5. Hiermee blijven we binnen de bandbreedte van de financiële verordening (100%).

Kengetallen	Realisatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
NUL variant inv volume		8.229.370	20.921.664	21.617.556	14.452.312	7.306.462
1a. Netto schuldquote	58,0%	64,7%	77,4%	88,1%	93,1%	92,1%

Om de raad een integraal beeld te geven van de mogelijke ontwikkeling van de schuldpositie van de gemeente hebben wij inzichtelijk gemaakt wat er gebeurt met de schuldquote als er door de raad voor wordt gekozen om alle investeringen uit paragraaf 4.5 uit te voeren. Als we daar vanuit gaan dan stijgt de schuldquote naar maximaal 117,8% in 2029.

Kengetallen	Realisatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
incl. verwachttte nieuwe inv volume investeringen		8.429.370	39.652.836	24.017.556	21.802.312	13.806.462
1a. Netto schuldquote	58,0%	64,8%	91,8%	104,0%	114,4%	117,8%

5. Risico's

Twee keer per jaar actualiseren we de risico's uitgebreid bij de jaarstukken en de begroting. In de andere P&C-producten vermelden we de afwijkingen op de risico's in de begroting en de jaarstukken. Voor een uitgebreide toelichting op de risico's voor Gemeente De Bilt verwijzen we u daarom naar de jaarstukken 2024.

Ontwikkelingen Rijk

Ondanks dat er bij de voorjaarsnota extra middelen beschikbaar zijn gesteld om de tekorten in 2026 te dempen, dekt dit maar een deel van het ravijnjaar. Ook zijn er nog flinke risico's in de uitvoering van de hervormingsagenda jeugd. Na 2028 worden de middelen voor de jeugdzorg verlaagd tot onder het niveau van 2025. Het rijk heeft vooraf besparingen ingecalculeerd die opgebouwd zijn uit de resultaten die verwacht worden van de Hervormingsagenda, een aantal aanvullende afspraken met de sector jeugdzorg en de eigen bijdrage in de jeugdzorg. Deze voor gecalculeerde bezuiniging legt het risico bij de gemeenten.

Daarnaast hebben we als gemeente te maken met het 'Inflatiegat'. De indexeringen voor loon- en prijscompensatie die wij via de algemene uitkering (inflatiecorrectie) krijgen zijn inmiddels al jaren onvoldoende om de, met name, hogere loonstijgingen te compenseren. Dit komt door een te lage inschatting van het CBS van de indexeringscijfers, ca. 1.1% lager, die feitelijk de afgelopen jaren hoger is uitgevallen. Dit 'inflatiegat' in de algemene uitkering wordt niet achteraf gerepareerd door het Rijk. De VNG wil dat het rijk met een passende oplossing komt. Onze prijsstijgingen en Cao-stijging voor ambtenaren en die van verbonden partijen en samenwerkingspartners ligt namelijk steeds hoger. Als er geen oplossing komt lopen wij het risico dat deze hogere indexaties ten kosten gaan van onze voorzieningen.

Onderwijs

Investerings onderwijshuisvesting

Voor het IHP 24-34 is een raming gemaakt van benodigde middelen om te voldoen aan onze wettelijke taak om te zorgen voor voldoende (kwalitatief en kwantitatief) onderwijshuisvesting. Omdat de bouwkosten flink blijven doorstijgen is het risico dat de opgenomen investeringen onvoldoende blijken te zijn. Doordat projecten langer duren verschuiven investeringen ook door naar volgende jaren. Daarnaast lopen we het risico bij vertraging bij de bouw dat er extra (hoge) kosten zijn voor de tijdelijke huisvesting.

Daarbij moet worden aangemerkt dat er een kapitaallasten plafond is afgesproken in het IHP met onze onderwijspartners. Bij stijgende kosten betekent dit dat andere projecten uit het IHP worden uitgesteld.

NB. Niet alle voorzieningen kunnen echter worden uitgesteld gezien de wettelijke verplichting die wij hebben en uitstel van projecten zorgt op de langere termijn veelal voor nog hogere investeringskosten.

Sociaal domein

Realisatie maatregelen Jeugdzorg

Voor de Jeugdzorg is bij de begroting 2025 een pakket maatregelen vastgesteld om het aantal kinderen met jeugdzorg af te laten nemen en de daarbij stijgende kosten voor de jeugdhulp af te buigen. In het maatregelenpakket worden nieuwe wettelijke mogelijkheden, die vanuit het rijk worden gecreëerd, vooruitlopend op besluitvorming ingezet. Daarnaast wordt het werkveld medeverantwoordelijk gemaakt voor het beperken van het inzetten van zorg om de kosten te beheersen doormiddel van intensivering van de accountgesprekken over de ontwikkeling van de uitgaven en budgetplafonds.

De snelheid waarmee de wettelijke mogelijkheden beschikbaar komen zal medebepalend zijn voor het behalen van de kostenbesparingen.

Kostprijsonderzoek huishoudelijke ondersteuning

In 2025 laten wij een kostprijsonderzoek uitvoeren voor de dienst huishoudelijke ondersteuning. De uitkomsten van het onderzoek zullen waarschijnlijk resulteren in een hoger tarief. Het risico is dat de tariefsverhoging procentueel hoger zal liggen dan de OVA-indexatie waardoor het begrote bedrag in 2026 niet toereikend is.

Nieuw contract Hulpmiddelen

Er is in 2025 een aanbesteding hulpmiddelen afgerond. Het contract dat tot 1-7-2025 loopt, gaat uit van de koop van hulpmiddelen en was financieel zeer gunstig. Met het nieuwe contract gaan we van koop naar een huur constructie. De geoffreerde prijzen zijn meer marktconform.

Het vorig contract loopt door voor de hulpmiddelen die uitstaan en nog adequaat zijn. Nieuwe indicaties en vervanging van hulpmiddelen vallen onder het nieuwe contract. Zo zal er een langzame ingroei zijn van het nieuwe contract. Verwachting is dat het huidige budget voldoende is voor 2026, daarna verwachten wij dat de kosten hoger zijn dan het begrote budget.

Was en strijk service

Het huidige contract Was- en Strijkservice loopt tot eind 2025. Hierdoor gaan we in 2026 over op een nieuw contract voor deze dienst. Door de inflatie van de afgelopen jaren zal dit contract minder gunstig uitvallen dan voorgaande en is de verwachting dat de kosten zullen stijgen.

Afschaffing abonnementstarief Wmo

Het abonnementstarief wordt afgeschaft en in 2027 komt daar een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor in de plaats. De inkomsten eigen bijdrage nemen hierdoor toe. Het Rijk roomt deze inkomsten af met een uitname uit het gemeentefonds. Hoe groot de uitname is, is op dit moment niet bekend. Verwachting is dat het aantal maatwerkvoorzieningen op termijn zal afnemen omdat inwoners ervoor kiezen de voorzieningen zelf te gaan aanschaffen.

Woningaanpassing door woningnood

Omdat er op dit moment een gebrek is aan woningen en er geen doorstroom is, vinden inwoners geen geschikte aangepaste woning en is de gemeente genoodzaakt een dure woning aanpassing te indiceren.

Duurzaamheid

Warmteprogramma

Met ingang van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) wijzigt de Omgevingswet en verandert de vrijblijvende transitievisie warmte in het verplichte warmteprogramma binnen de omgevingswet en begroting. Inwerkingtreding is 1 januari 2026. Dit betekent dat de huidige paragraaf een programma wordt. Onbekend is of het budget (substantieel) wijzigt, dit zal moeten worden meegenomen in de inhoud van de behandeling van het warmteprogramma.

Investerings meerjaren onderhoudsplannen

De meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's) voor de diverse activa in de gemeente, zoals sportvelden en accommodaties, wegen, infrastructurele kunstwerken, dienen om de 4 jaar geactualiseerd te worden. Hierbij lopen wij het risico dat de bedragen hoger worden dan in de begroting opgenomen door o.a. prijsstijgingen.

6. Prestatie indicatoren

De Raad heeft gevraagd 'Key performance indicators' (KPI's) op het gebied van IT waar de Raad op kan sturen. Deze KPI's worden toegevoegd aan de paragraaf 'Bedrijfsvoering'. Afsproken is om dit initiatief terug te melden via de Kadernota. De raad wordt voorgesteld om de volgende KPI's toe te voegen:

- 90% van alle verstoringen van gemeentelijke netwerken met de hoogste prioriteit zijn tijdig (binnen vier uur) afgehandeld;
- Alle in 2025 aanbestede applicaties zijn binnen de in de overeenkomst afgesproken tijd geïmplementeerd en werkend;
- Alle nieuwe applicaties en nieuwe processen met persoonsgegevens zijn in 2025 voorzien van een Data Protection Impact Assessment (DPIA), zodat risico's en beheersmaatregelen in kaart zijn gebracht.

7. Bijlagen

Investeringsen

Zie separate bijlage.

Circulaires rijk

Septembercirculaire

[Brief college aan gemeenteraad - Gevolgen Septembercirculaire 2024.](#)

Decembercirculaire

In de decembercirculaire zaten geen beleidsmatige ontwikkelingen, slechts een geringe bijstelling als gevolg van hoeveelheidseffecten.